

Gustave Flaubert (1821 – 1880): Paní Bovaryová (1857)

I. Beletristický text:

A. Literární druh a žánr, literárněhistorický kontext, umělecký směr / tvůrčí skupina, údaje o autorovi ve vztahu k dílu;

B. 1. Doba a místo (děje);

2. Kompozice;

3. Hlavní postavy a jejich charakteristika;

4. Námět, témata, hlavní motivy;

C. Jazykové zvláštnosti a kulturní souvislosti;

Byla zamilovaná do Léona a vyhledávala samotu, aby se mohla lépe kochat představami o něm. Pohled na jeho osobu rušil slast jejího snění. Ema se třásla při zvuku jeho kroků; potom v jeho přítomnosti vzrušení opadlo a zanechalo jen nesmírný údiv končící smutkem. (...)

Hluboce ji hnětlo, že Charles zřejmě vůbec nemá tušení o jejím utrpení. Jeho přesvědčení, že ji dělá šťastnou, jí připadalo jako hloupá urážka a jeho sebejistota jako nevděk. Pro koho je vlastně ctnostná? Což překážkou všeho jejího štěstí, původcem celé její biedy není vlastně on, jako ostrý bodec celého toho řemenu, který ji ze všech stran svírá?

II. Nebeletristický text:

A. Funkční styl, obsah, účel, vztah k prvnímu textu;

B. Jazykové apod. zvláštnosti.

Jean Améry (1912 – 1978): Karel Bovary, venkovský lékař

Umění, láska, smrt – pozdně romantická kombinace, která ovšem Flaubertovi zabránila v kvalitní cestě k sociální a politické realitě. Proto u něj Karel, měšťanský subjekt, nedostane žádný prostor... Z venkovského lékaře se stane směšný hastroš; politický osvícenec se změní v groteskní skicu. Idioti rodiny zvané „lidská společnost“ – oni jsou pro Flauberta nositeli a udržovateli jejich hodnot.

Společnost se Flaubertovi pomstí opravdu podivně. v osobě jeho neteře, paní Commanvillové, kterou Flaubert miloval jako Karel svou dcerku Bertu, mu provede totéž, co způsobila *jeho* Ema ubohému manželovi Karlovi: věčnými žádostmi o peníze ho finančně zruinuje a odstrčí ho, nemilosrdně a bezohledně.